

Ministerstwo Sprawiedliwości

*Zespół do spraw analizy zdarzeń,
na skutek których małoletni
poniósł śmierć lub doznał
ciężkiego uszczerbku na zdrowiu*

DSRiN-VI.071.7.2024
Warszawa, r.

Pani

Pani Izabela Leszczyna

Minister Zdrowia

Szanowna Pani Ministro,

w nawiązaniu do otrzymanego przez Zespół ds. analizy zdarzeń, na skutek których małoletni poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, organu pomocniczego Ministra Sprawiedliwości (dalej: Zespół), pisma Polskiej Federacji Związkowej Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej (dalej: PFZPSiPS) z dnia 9 września 2024 r. znak PFZ/W/307/2024 oraz pisma Ministerstwa Zdrowia z dnia 17 września 2024 r. znak DBR.527.2.7.2024.DKT, wskazuję, że Zespół popiera postulat PFZPSiPS dostosowania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego - do regulacji zawartej w art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424) – dalej u.p.p.d.

Jednocześnie zwracam się o ponowne przeanalizowanie stanu prawnego oraz zmianę stanowiska zawartego we wskazanym piśmie, jak i podjęcie takich działań faktycznych i prawnych, które zapewnią udział zespołu ratownictwa medycznego w każdej procedurze ratującej życie lub zdrowie dziecka podejmowanej na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w piśmie Ministerstwa Zdrowia powołano się na definicję stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego zawartą w art. 3 pkt 8 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (dalej „ustawa o PRM”). Jak jednoznacznie

wynika z jej treści, stan nagłego zagrożenia zdrowotnego zachodzi w dwóch przypadkach:

1. nagłym pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała lub utrata życia;
2. przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała lub utrata życia.

W swoim piśmie Ministerstwo Zdrowia odnosi się jedynie do pierwszego ze wskazanych w definicji przypadków, całkowicie pomijając sytuację stosowania przemocy wobec dzieci, która jeszcze nie wywołała skutków w postaci pogorszenia stanu zdrowia, ale może to nastąpić w krótkim czasie.

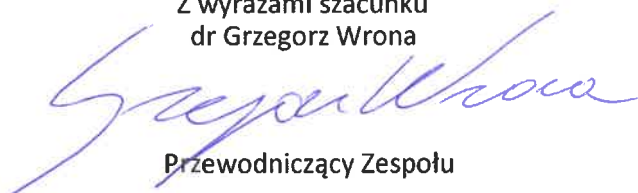
Jednocześnie Ministerstwo Zdrowia odwołuje się do definicji przemocy domowej wskazując, że skoro jest to działanie lub zaniechanie umyślne, to ze swej istoty nie ma charakteru nagłego. Tymczasem pojęcie umyślności w prawie (również w tej definicji) nie jest używane w znaczeniu planowania przez osobę stosującą przemoc jej zastosowanie, tylko w znaczeniu możliwości po stronie osoby stosującej przemoc przewidzenia skutków stosowania przemocy. Z istoty większości aktów przemocy domowej wynika jej nagłość i nieprzewidywalność zachowania osoby stosującej przemoc. Natomiast kryterium umyślności w definicji przemocy jest niezbędne dla wyeliminowania przypadków, w których osoba agresywna nie zdaje sobie sprawy z ewentualnych skutków swojego zachowania.

Kolejną kwestią pominiętą w prezentowanym przez Ministerstwo Zdrowia stanowisku jest fakt, że przemoc domowa każdorazowo wpływa negatywnie na stan zdrowia dzieci, które jej doznają. W sytuacji, w której przemoc domowa zagraża życiu lub zdrowiu dziecka ustawodawca przewidział zastosowanie art. 12 a u.p.p.d. We wszystkich tych sytuacjach skutkiem przemocy „przewidywanym w krótkim czasie”, może być utrata życia lub zdrowia dziecka. Zatem, jak jednoznacznie wynika z przytoczonej przez Państwa definicji stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego, przypadki stosowania przemocy wobec dzieci zagrażające ich życiu lub zdrowiu, stanowią każdorazowo stan nagłego zagrożenia

zdrowotnego obligujący zespół ratownictwa medycznego do udziału w procedurze z art. 12 a u.p.p.d. Wobec powyższego, Zespół zwraca się do Pani Ministry o zagwarantowanie takiego udziału, w celu możliwie jak najszerszego wyeliminowania w przyszłości przypadków, w których dzieci ponoszą śmierć lub doznają ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w wyniku doznawanej przemocy domowej.

W myśl ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), celem działania Zespołu jest ocena funkcjonowania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz określenie działań usprawniających to funkcjonowanie, umożliwiających zapobieganie podobnym zdarzeniom w przyszłości. Dlatego też Zespół apeluje o podjęcie działań, zgodnie z kompetencjami, usprawniających - a nie uniemożliwiających – skuteczne zapewnienie dziecku ochrony zgodnie z art. 12 a u.p.p.d. przez służby do tego ustawowo powołane.

Z wyrazami szacunku
dr Grzegorz Wrona

Przewodniczący Zespołu

